

Motion till riksdagen 2020/21:3359

av **Jessica Rosencrantz m.fl. (M)**

Biologisk mångfald

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Miljömålsrådet bör få i uppdrag att identifiera miljömål som överlappar varandra och styrmedel som har motverkande effekt samt ge förslag på hur dessa kan ändras, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka det förebyggande arbetet med biologisk mångfald genom ett ökat samarbete mellan olika myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att klargöra juridisk status för begreppet ”grön infrastruktur” även relaterat till andra frivilliga miljöåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet för att främja biologisk mångfald bör öka i stadsplanerade områden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att fler invasiva främmande arter i Sverige förs in i den gemensamma unionsförteckningen för att vid behov säkerställa åtaganden av fler medlemsländer och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten ska ges i uppdrag att utarbeta en handlingsplan med syftet att minska förekomsten av invasiva arter som hotar svenska arter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om blomsterlupinen (*lupinus polyphyllus*) och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samhällsekonomiska analyser samt analyser av incitament och styrmedel för ett långsiktigt bevarande av biologisk mångfald och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att vidta åtgärder för att öka pollineringen och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelbördan vid biodling och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skattenivån vid biodling och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för bevarandet av ängs- och hagmarker genom ett konkurrenskraftigt jordbruk och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den biologiska mångfalden i skogen ska värnas genom ett aktivt hållbart skogsbruk och en stark äganderätt och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av att erbjuda ekonomisk ersättning för miljöhänsyn i jord- och skogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att stärka skyddet av Unescos utpekade kultur- och naturarv och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i internationella sammanhang bör vara pådrivande för att bevara biologisk mångfald och i förhandlingar om det nya ramverket för konventionen om biologisk mångfald driva på för mer ambitiösa och konkreta mål fram till 2030, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att genomförandet av EU:s nya strategi för biologisk mångfald bidrar till ett ansvarsfullt nyttjande av naturresurser och stärkt biologisk mångfald samtidigt som det möjliggör ett fortsatt hållbart och aktivt jord- och skogsbruk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att EU-kommissionen tar fram en ny utvärderingsmetod som gör det möjligt att ändra skyddsstatus för arter i vissa regioner när gynnsam bevarandestatus uppnås, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att det tas fram en gemensam skandinavisk förvaltningsplan för den skandinaviska vargstammen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Havs- och vattenmyndigheten bör få i uppdrag att utarbeta en nationell förvaltningsplan för vikarsäl i Bottenviken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Naturvårdsverket ska definiera och fastställa kriterier för en gynnsam bevarandestatus av skarv och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa regionala förvaltningsplaner för skarven i alla län i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Biologisk mångfald är viktigt för att naturen ska kunna motstå, och återhämta sig ifrån, påfrestningar utan att ta allvarlig skada. Biologisk mångfald är också en förutsättning för att ekosystemen ska fungera och för de ekosystemtjänster som vi drar nytta av varje dag. Det finns därför många goda skäl att värna den biologiska mångfalden, såväl etiska och ekologiska som ekonomiska.

Förlust av biologisk mångfald är ett av världens mest akuta miljöproblem. För att hejda förlusten krävs därför både nationella åtgärder och internationellt samarbete. Det positiva är att människan kan bidra till att öka den biologiska mångfalden om vi vidtar rätt åtgärder. Det är därför bra att världen agerar för att göra skillnad. En sådan åtgärd är att FN har fastställt 17 globala hållbarhetsmål (Agenda 2030) och att dessa har ratificerats av 193 länder. Ett av dessa mål (nr 15) rör biologisk mångfald. Det tar upp vikten av att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Förutom det globala målet diskuteras på EU-nivå en European Green Deal som bland annat tar upp frågor om att bevara och restaurera ekosystem och biologisk mångfald. Dessutom behandlar ett av Sveriges nationella miljö kvalitetsmål samma område. Allt detta är bra men trots att Sverige har haft sina miljö kvalitetsmål i 20 år är utvecklingen fortsatt oroväckande. Mål i all ära, men de får sällan effekt om de inte är tydliga, samarbetas om samt följs upp systematiskt. Under årens lopp har nya mål dessutom tillkommit varför det finns mål som överlappar varandra samt juridiska och ekonomiska styrmedel som står i konflikt med varandra. Det är därför hög tid att rensa i målfloran. Detta skulle tydliggöra och effektivisera arbetet för myndigheter med flera, då det gäller vilka mål som ska uppnås och när. Moderaterna anser att Miljömålsrådet ska göra detta samt att myndigheter ska ges i uppdrag att samarbeta och samverka för att nå dessa mål.

Vidare behöver det tydliggöras hur vissa mål och åtgärder relaterar juridiskt gentemot varandra. Ett exempel är så kallad grön infrastruktur. Det berör ett uppdrag som Naturvårdsverket hade att arbeta med, men som upphörde 2018. Idag är det inte längre specificerat i vare sig myndighetens regleringsbrev eller arbetsordning att de ska jobba med denna fråga. Samtidigt fortsätter landets länsstyrelser med att upprätta handlingsplaner och skriva strategier om detta. Införandet av så kallad grön infrastruktur skedde utan att det gjorts några konsekvensanalyser av hur det kunde påverka till exempel äganderätt och företagande på landsbygd eller hur det relaterar juridiskt till andra frivilliga natur- och miljöåtaganden. Det är inte rimligt.

Det är Moderaternas uppfattning att åtgärder som rör biologisk mångfald oftast riktas mot landsbygd men mer sällan mot städer. Detta trots att bebyggelse försvårar för utbyten mellan lokala artpopulationer, vilket på sikt gör arterna sämre anpassade för miljöförändringar och att tillhandahålla så kallade ekosystemtjänster. På samma sätt som människan planerar för bebyggelse och infrastruktur borde vi planera för livsmiljöer för växters och djurs spridningskorridor i städer. Moderaterna anser att det snarast måste klargöras vilken juridisk status begreppet ”grön infrastruktur” har i allmänhet och i förhållande till andra frivilliga miljöåtaganden såsom Natura 2000 samt hur vi kan främja biologisk mångfald i städer.

Invasiva främmande arter

Sedan 1800-talet har det försvunnit drygt 200 arter från Sverige. Eftersom de flesta av dessa inte var särskilt vanliga har påverkan på ekosystemen varit liten. Under samma tidsperiod har det tillkommit hundratals nya växt- och djurarter till den svenska floran och faunan. Några av dessa är så kallade invasiva främmande arter, alltså arter som sprider sig från sitt ursprungliga område till nya områden och där hotar den biologiska mångfalden på ett eller annat sätt. Det kan exempelvis handla om arter som har få eller inga naturliga fiender i sin nya livsmiljö eller bär med sig sjukdomar som inhemska arter har dålig motståndskraft mot. Vilka konsekvenser detta får för de svenska ekosystemen är ännu inte helt klarlagt och konsekvenserna varierar från art till art. Men flera fall har uppmärksammats där invasiva främmande arter hotar att konkurrera ut svenska arter eller åstadkommer stora skador. Exempel är kungskrabba, amerikansk hummer och spansk skogssnigel eller mördarsnigel som den ofta kallas.

Blomsterlupinen som sommartid färgsätter vägrenar runt om i landet är färgprakten till trots ett hot mot vår inhemska flora, då den effektivt tränger undan och kväver andra blommor. Arten är klassad som ”mycket hög risk” då det gäller invasivitet, men är enligt Naturvårdsverket inte upptagen på den nationella listan av invasiva arter. Arten är dessutom allergiframkallande och giftig för människor och boskap. I Finland har riksdagen beslutat att införa förbud mot att sälja, sprida och plantera blomsterlupin. Moderaterna anser att Sverige bör utreda huruvida blomsterlupin (*Lupinus polyphyllus*) ska föras upp på den nationella förteckningen över invasiva arter samt liksom den finska riksdagen införa förbud mot att sälja, sprida och plantera blomsterlupin.

Enligt Naturvårdsverket finns det 400 arter som bedöms som invasiva i Sverige. Av dessa finns 11 stycken på den gemensamma unionsförteckningen i EU över arter som inte avsiktligt får föras in till, hållas eller födas upp i EU. Det är därför av största vikt att ansvariga myndigheter rapporterar in och bekämpar invasiva främmande arter så snabbt som möjligt. Sverige bör dessutom verka för att arter som bedöms som invasiva för vårt land förs in i den gemensamma unionsförteckningen för att vid behov säkerställa åtaganden från fler medlemsländer.

Sedan 1 januari 2019 är EU-förordningen om att bekämpa invasiva främmande arter införlivad i svensk lagstiftning. Nu gäller det att lagstiftningen implementeras och blir väl känd även hos allmänheten. En handlingsplan för de unionslistade problemarterna har utarbetats.

Moderaterna saknar dock en handlingsplan som också behandlar de arter som är problematiska i Sverige, men som inte finns med på unionslistan. Därför anser vi att Naturvårdsverket samt Havs- och vattenmyndigheten ska få i uppdrag att utarbeta en sådan handlingsplan samt följa upp densamma systematiskt.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är ett begrepp som beskriver de produkter och tjänster som växter och organismer ger oss människor och som påverkar vårt välbefinnande. Som exempel kan nämnas att mat, många mediciner och viktiga kemikalier har sitt ursprung i vilda arter, organismer som renar vatten, bin som pollinerar växter och växter som binder koldioxid och producerar syre. I en studie av 40 olika livsmedelsgrödor över hela jorden påvisades att vilda insekter ökade skörden i alla systemen. Att värdera

ekosystemtjänster är svårt, eftersom ekosystemen ofta är sammankopplade på komplicerade sätt. Flera forskare har dock försökt beräkna värdet av ekosystemtjänster så att dessa kan bli en integrerad del av samhällsplaneringen.

Bevarandet av biologisk mångfald är en viktig fråga för framtiden. I samband med den fördjupade utvärdering av miljö kvalitetsmålen som gjordes 2019 uppgav Naturvårdsverket att biologisk mångfald och klimatfrågan är de viktigaste miljömålen att komma till rätta med. Förslag på åtgärder kanske finns men de genomförs bara ibland då kostnaderna för desamma ofta bedöms som alltför höga. Med hjälp av samhälls-ekonomiska analyser skulle dock kostnadsbilden uppfattas annorlunda. Ett exempel på detta framgår av Jordbruksverkets rapport (Jordbruksinformation 1 – 2020) som visar att värdet av svenska tambins pollinering samhällsekonomiskt sett motsvarar cirka 500 miljoner kronor årligen i kommersiell odling. Cirka 75 procent av värdet härrör från pollinering av äpplen, jordgubbar och oljeväxter. Det ekonomiska värdet av honungs- och vaxproduktionen uppgår enligt samma rapport till cirka 330 miljoner kronor. Honungsbiet är den klart vanligaste pollinerande insekten som används av människan, men i Sverige används även cirka 5 000 införda humlesamhällen per år, som framför allt används i tomatodling. Pollinering från humlor och solitärbin ingår däremot inte i den ovannämnda studien.

Moderaterna anser att Jordbruksverkets rapport är ett utmärkt exempel på betydelsen av att genomföra samhällsekonomiska analyser samt analyser av incitament och styrmedel för ett ökat och långsiktigt bevarande av biologisk mångfald. Jordbruksverkets rapport tydliggör också den stora betydelse ökad pollinering har samt värdet av att främja ökad bi- och humleodling. Moderaterna vill att Jordbruksverket eller annan relevant myndighet ska genomföra analyser för fler arter i syfte att skapa bättre förutsättningar att stärka den biologiska mångfalden.

Antalet biodlare i Sverige behöver öka. I ett program för att stärka biodlingen har regeringen satt som mål att öka antalet biodlare med 5 procent mellan år 2020 och 2022. Men det är alldeles för lågt. I synnerhet som genomsnittet av bisamhällen ligger på cirka 8 per biodlare. Ska vi få fler att vilja ägna sig åt denna för den biologiska mångfalden så viktiga syssla måste vi stärka lönsamheten och göra det enklare. Moderaterna anser därför att regelbördan och skattelagar för bi- och humleodling bör ses över.

Stadsplanering

Arbetet för att främja den biologiska mångfalden bör öka i stadsplanerade områden. Idag sker arbetet framför allt på landsbygden, men här krävs förändringar. Bebyggelse försvårar för utbyten mellan lokala artpopulationer, vilket på sikt gör arterna sämre anpassade för miljöförändringar och att tillhandahålla ekosystemtjänster. På samma sätt som människan planerar för bebyggelse och infrastruktur kan vi planera för livsmiljöer för växter och djur, genom grön infrastruktur och spridningskorridorer.

Bevarande av ängsmarker

Ett hållbart brukande av skog och mark är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden och en förutsättning för att vi ska kunna nå flera av våra nationella

miljökvalitetsmål. Många ängs- och hagmarker, som många gånger även rymmer viktiga kulturhistoriska värden, växer idag igen, bland annat på grund av för få betande djur. Fler betande djur behövs alltså för att behålla hagarna öppna och bevara den biologiska mångfald som finns där. Därför är så kallade betesförmedlingar viktiga att få på plats. Information om denna tjänst behöver spridas bredare från länsstyrelserna för att nå ut till fler.

Moderaterna ser stora behov av att skapa bättre förutsättningar för lantbrukare att ha betande djur i hagar, vilket i grunden handlar om att stärka svenskt jordbruks konkurrenskraft. På så sätt kan vi bevara ängs- och hagmarker samtidigt som vi skapar förutsättningar för en levande landsbygd och ett livskraftigt jordbruk. Intressant i sammanhanget är forskningen som beskriver vikten av betande mular på strandängar. Detta är inte bara positivt för flora och pollinerande insekter utan är också viktigt för gäddans och andra fiskarters möjlighet att leka i strandkanterna. Allt hänger ihop. Fler förslag om hur Moderaterna vill stärka jordbrukets konkurrenskraft finns i vår kommittémotion om bättre förutsättningar för svenskt jordbruk och livsmedelsproduktion.

Ett hållbart skogsbruk

Sverige är rikt på skog, och skogen utgör en fantastisk resurs. Den privata äganderätten ligger till grund för ett framgångsrikt och hållbart svenskt skogsbruk som under hundra års tid har kombinerat ökade avverkningsnivåer med ett ökat virkesförråd. För att gynna den biologiska mångfalden gör skogsägarna bland annat frivilliga avsättningar av skog. Det finns också flera former av formellt skydd för skogsområden, såsom naturreservat och Natura 2000-områden.

Skogsvårdslagen föreskriver att produktionsmål och miljömål ska vara jämställda. Förvaltarekapstanken och långsiktigheten i svenskt skogsbruk gör att skogsägare kan bidra till att sällsynta eller särskilt viktiga arter finner en god livsmiljö på deras marker. Exempelvis visar forskning att skogsbrukets beslut att lämna kvar träd som småningom blir till höga stubbar på kalhyggen leder till att fler skalbaggar och andra insekter söker sig dit. Ett sådant skogsbruk bidrar till den biologiska mångfalden och bör därför premieras. Tyvärr straffas istället många av de skogsägare som bedrivit ett skogsbruk med hög miljöhänsyn, då de inte tillåts genomföra planerade avverkningar med hänvisning till exempelvis artskyddsförordningen och inventeringen av nyckelbiotoper. Moderaterna ser med oro på att incitamentsstrukturen för ett hållbart skogsbruk snedvrids på detta sätt och utskottet har därför riktat ett tillkännagivande till regeringen om att tillämpningen av artskyddsförordningen ska ses över. Moderaterna välkomnar att regeringen sent omsider har lyssnat på riksdagsmajoriteten och tillsatt en utredning som ska se över artskyddsförordningen.

Moderaterna ser en risk med att samma brist på helhetssyn finns även vid exempelvis vattenbruk, där musselodlingar och algplanteringar har stor potential att bidra till både en bättre miljö och utvecklingen av nya näringar. Inom miljöpolitiken är det därför överlag viktigt att incitament för hållbart brukande av skog, mark och vatten inte ställer produktionsmål och miljömål i konflikt med varandra. Tvärtom behövs en helhetssyn. Det är också viktigt att den äganderättsutredning som regeringen tillsatt säkerställer långsiktigt hållbara spelregler för vatten-, jord- och skogsbrukare.

Med hänvisning till den negativa utveckling som råder då det gäller bevarandet av biologisk mångfald anser Moderaterna att det bör utredas om det nationella miljömålet

som rör ekosystem och biologisk mångfald kan gynnas av om jord- och skogsbrukare framdeles ersätts för att de vidtar ökad miljöhänsyn i sin verksamhet, något som till exempel skulle kunna regleras via landsbygdsprogrammet.

Internationellt samarbete

Internationellt arbetar man på flera sätt för att skydda värdefull kultur och natur till kommande generationer. Det mest kända är Unescos världsarvskonvention som är en internationell överenskommelse från 1972. Idag har 193 stater undertecknat konventionen, däribland Sverige som ratificerade konventionen 1985. Listan över kultur- och naturarv samlar idag drygt 1 000 objekt/områden varav cirka 250 är naturområden. Stora barriärrevet och Yellowstone Park finns upptagna på naturarvslistan men även Höga kusten i Sverige. På senare år har det framgått att skyddet av Unescos världsarv behöver stärkas. Olika studier visar till exempel att mänsklig verksamhet har ökat i hälften av naturarven under de senaste 25 åren, vilket har ökat avskogning samt fått stor påverkan på utrotningshotade växt- och djurarter.

Moderaterna anser att detta är en ytterst olycklig utveckling och anser att Sverige ska verka för att mer görs för att stärka dessa områden som har utsetts för att de hyser för världen unika naturvärden.

I de flesta miljöfrågor krävs samarbete mellan länder för att nå bästa resultat, och det gäller även för biologisk mångfald. Sverige har hittills anslutit sig till ett 40-tal internationella konventioner om exempelvis luftföroreningar, vattenföroreningar, naturvård och biologisk mångfald, nyttjande av levande resurser, avfallshantering, kemikaliehantering och särskilda gränsöverskridande effekter samt miljöinformation. Flera av dessa samarbeten har redan visat på goda resultat. Men IPBES (The Intergovernmental science-policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) rapport om biologisk mångfald från 2019, som godkänts av fler än 130 regeringar, visar att utvecklingen för den biologiska mångfalden på global nivå går åt fel håll. Fler länder behöver ta ansvar och agera för att förlusten av biologisk mångfald ska hejdas och i bästa fall upphöra. Svenska förvaltningsmodeller både för skogen och för den svenska viltstammen kan tjäna som föredöme för hur biologisk mångfald kombineras med ekonomisk lönsamhet, jakt och turism.

Moderaterna anser att Sverige fortsatt ska vara en pådrivande kraft i olika internationella sammanhang för att belysa allvaret i frågan om den negativa utvecklingen för biologisk mångfald samt leda genom att fortsätta vara ett gott exempel.

Sverige har undertecknat konventionen om biologisk mångfald (CBD) där vi förbinder oss att vårda vår biologiska mångfald och nyttja den på ett hållbart sätt. Avtalet innebär bland annat att skogen och marken ska brukas på ett sådant sätt att djur, växter och mikroorganismer som finns i landskapet kan leva kvar. Fisket ska bedrivas under kontrollerade former så att bestånden inte utarmas. Planering av stadsmiljöer ska ta hänsyn till växters och djurs förutsättningar att leva där. Förutom Sverige är det drygt 170 andra länder som också har skrivit under konventionen. De internationella målen för biologisk mångfald inom ramen för konventionen skulle ha uppdaterats under 2020, men arbetet är uppskjutet på grund av coronapandemin. För att stärka arbetet för den biologiska mångfalden på fler platser på jorden behövs det mer ambitiösa och konkreta mål fram till 2030.

Även i EU pågår ett arbete med att stärka den biologiska mångfalden inom ramen för EU:s gröna giv. Då ramverket för CBD ska förnyas förväntar sig Moderaterna att regeringen med hjälp av Naturvårdsverkets vetenskapliga råd intar en aktiv roll vid dessa förhandlingar.

Moderaterna tycker det är viktigt att EU:s nya strategi för biologisk mångfald bidrar till ett ansvarsfullt nyttjande av naturresurser och stärkt biologisk mångfald i hela EU. På samma gång måste den möjliggöra ett fortsatt hållbart och aktivt jord- och skogsbruk samt bidra till omställningen av samhället.

Vikten av internationellt samarbete i miljöfrågor och för livskraftiga ekosystem genomsyrar all moderat miljöpolitik.

Förvaltning av arter

Ibland kan vissa internationella direktiv vara svåra att förena med lokala problem. Det gäller till exempel art- och habitat- och fågelskyddsdirektiven, som bland annat fredar skarv som förorsakar stora problem längs de svenska kusterna. Det finns i dag en teoretisk möjlighet för medlemsländer att uppmärksamma EU-kommissionen på att skyddsstatusen för en art bör ändras. Den möjligheten kommer dock inte till praktisk användning. Det behövs därför en ny utvärderingsmetod som gör det möjligt att ändra skyddsstatusen för arter i vissa regioner när gynnsam bevarandestatus uppnås. Moderaterna anser att detta är en viktig fråga för Sverige att driva inom EU, då vi tror att det kan öka respekten för arbetet med biologisk mångfald.

År 2013 beslutade riksdagen om en fördjupad regionalisering av förvaltningen av våra stora rovdjur. Det innebär att såväl centrala som regionala myndigheter idag ska arbeta mer fokuserat med frågan om den regionala förekomsten av rovdjur samt konsekvenserna av desamma. Då det gäller svensk varg ingår den i den så kallade skandinaviska populationen, det vill säga varg som lever i Sverige och Norge. För denna population har det upprättats en fullständig genkarta. Med tanke på att djuren inte känner av nationsgränser anser Moderaterna att det vore rimligt att förvaltningen av den skandinaviska populationen också skulle vara gemensam mellan länderna. Forskning från Skandulv och det svensk-norska projektet Grensevilt har visat att det finns ett stort behov av att öka samarbetet. Vidare har både Sverige och Norge undertecknat Bernkonventionen och därmed åtagit sig att samarbeta kring gränsöverskridande viltfrågor. Under lång tid har Norge därför efterlyst en samförvaltning av den skandinaviska vargstammen i syfte att minska dess storlek.

Moderaterna anser att det ska utarbetas en skandinavisk samförvaltningsplan för varg. En plan som ska präglas av såväl ekosystemansatsen som försiktighetsprincipen. Förvaltningen ska vara adaptiv, där verifierade data inhämtas och analyseras systematiskt kopplat till samverkan mellan varg, människa och miljö. Samt att den gemensamma förvaltningsplanen, med mål och åtgärder, följs upp löpande och revideras allteftersom stammen utvecklas.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har utarbetat förvaltningsplaner för gråsäl i Östersjön samt för knobbsäl i Skagerrak och Kattegatt. Dessvärre finns det regionalt också stora problem med säl, såsom i Bottenviken där vikare är det stora hotet mot bland annat kustfisket. Sälarna konkurrerar om fisken och orsakar skada eftersom de tar fisk direkt ur fiskenaäten och på så sätt förstör fiskeredskap. Därför bör en förvaltningsplan för denna sälart upprättas. Populationen i Östersjön uppgår idag till ca 20 000

individer och stammen ökar med ca 5 procent per år. För att anpassa populationen till de negativa skador som uppstår till följd av sälmask, födosök – ofta bestående av sårbara fiskpopulationer – och konfliktsituationen med yrkesfisket bör populationen förvaltas bättre. Moderaterna anser därför att HaV ska ges i uppdrag att utarbeta en nationell förvaltningsplan för vikarsäl i Bottenviken.

Naturvårdsverket presenterade 2014 en nationell förvaltningsplan för skarv. Nu behöver regionala förvaltningsplaner inrättas i alla berörda län i Sverige för att förvaltningen ska fungera bättre. Det är förståeligt med tanke på att bestånden av skarv har fortsatt växa explosionsartat, något som är till förfång för sårbara fiskpopulationer, växtlighet och vattenmiljö samt kustfisket. Situationen blir alltmer ohållbar och vissa regionala planer vittnar om behovet av en omfattande decimering av beståndet av skarv, med hänvisning till att ett flertal kustfiskarter uppvisar en negativ beståndsutveckling och att predation från skarv sannolikt är en bidragande orsak. I ett remissyttrande rörande en regional förvaltningsplan framhåller Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) att med tanke på den explosionsartade utvecklingen av skarvbeståndet bör Naturvårdsverket definiera och fastställa kriterier för en gynnsam bevarandestatus för skarven, något man bedömer skulle minimera konflikter mellan havs- och vattenmiljöförvaltningen samt fiskeförvaltningen å ena sidan och viltförvaltningen å andra sidan. SLU hänvisar också till EU-kommissionen som tydligt har framhållit att medlemsstaterna har stora möjligheter att själva förvalta populationen av skarv. Men för att kunna genomföra detta krävs att Naturvårdsverket ställer upp tydliga målkriterier.

Moderaterna menar att något måste göras för att hejda den explosionsartade tillväxten av skarv och anser i enlighet med SLU att Naturvårdsverket ska få i uppdrag att definiera och fastställa kriterier för en gynnsam bevarandestatus av skarv.

Fler av Moderaternas förslag på detta område finns beskrivna i våra motioner om exempelvis skogsbruk, jordbruk, viltvård samt fiske, hav och vatten.

Jessica Rosencrantz (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)